

Dosarul nr. 2ra-1302/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L.Mitrofan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.A.Pahopol, R.Pulbere, O.Cojocaru)

ÎNCHEIERE

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitu Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Busuioc,
reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Busuioc
împotriva lui Alexandru Bîtcă cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și a
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 02 mai 2019, Natalia Busuioc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Alexandru Bîtcă prin care a solicitat încasarea cheltuielilor de
judecată în valoare de 35 000 lei, care se rezumă la cheltuielile de asistență
juridică, în sumă de 28 500 lei suportate pentru reprezentarea intereselor pe
dosarul civil nr. XXXXX și nr. XXXXX, inclusiv onorariul avocatului în sumă de
3 000 lei, pentru reprezentarea intereselor în dosarul contravențional nr. XXXXX
și 3 500 lei pentru reprezentare intereselor pe acest caz, precum și încasarea
prejudiciului moral în sumă de 10 200 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 16 noiembrie 2017, Alexandru
Bîtcă a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Bîtcă cu
privire la încasarea sumei de 47 346,88 lei cu titlul de venit ratat, precum și a taxei
de stat în sumă de 1420,41 lei.

A afirmat că, la data de 24 septembrie 2018, examinând dosarul civil nr.
XXXXX în procedura cererilor cu valoare redusă, de către judecătorul Vladislav
Holban, a fost emisă o hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de
chemare în judecată depusă Alexandru Bîtcă către Natalia Busuioc privind
încasarea sumei de 47 346, 88 lei cu titlul de venitul ratat, precum și a taxei de
stat în sumă de 1420,41 lei.

A susținut că, litigiul s-a desfășurat în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul
Central, în procedură de mediere 3 ședințe, apoi în procesul civil cu nr. XXXXX,

pe parcursul a 4 ședințe de judecată care au avut loc în perioadă 17 ianuarie 2018 – 24 septembrie 2018.

A menționat că, la data de 26 decembrie 2017, pe acest caz au avut loc și o ședință de judecată la Curtea de Apel Chișinău, în cadrul dosarului civil nr. XXXXX, unde s-a examinat recursul depus de Alexandru Bîtcă.

A invocat că, nefiind de acord cu hotărârea menționată, la 03 octombrie 2018, Alexandru Bîtcă a înaintat o cerere de apel prin care a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Central din 24 septembrie 2018, emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare de chemare în judecată a lui Alexandru Bîtcă împotriva Nataliei Busuioc privind încasarea sumei de 47 345,88 lei cu titlul de venit ratat, precum și a taxei de stat în sumă de 1420,41 lei și a taxei în sumă de 1065,31 lei, depusă la Curtea de Apel Chișinău.

A declarat că, de către Curtea de Apel Chișinău, la 21 februarie 2019, în cadrul dosarului civil, nr. XXXXX, în temeiul argumentelor invocate în referința depusă de avocatul Ștefan Balmuș s-a dispus de a respinge apelul declarat și de a menține hotărârea primei instanțe.

A învederat că, în cadrul dosarului civil nr. XXXXX, judecătorul în Judecătoria Chișinău, sediul Central, Vladislav Holban, nu s-a expus asupra cărorva cerințe de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, deoarece de către clienta Natalia Busuioc, la acel moment nu au fost înaintate cereri reconvenționale și cerințele privitor la onorariul achitat avocatului Ștefan Balmuș.

A mai menționat că, pentru prezentarea intereselor clienței Natalia Busuioc, în cadrul litigiului civil pe dosarul civil nr. XXXXX la instanța de fond și la Curtea de Apel Chișinău, în cadrul dosarelor civile, nr. XXXXX și nr. XXXXX, a fost achitat onorariul primar în valoare de 20 500 lei, ce se confirmă prin bonul de plată EZ nr. 306092 din 14 februarie 2018, onorariul consultativ în valoare de 8 000 lei, ce se confirmă prin bonul de plată EZ nr. 306088 din 22.01.2018, onorariul în mărime de 3 000 lei, ce se confirmă prin bonul de plată EZ nr. 206103 din 16.03.2018, achitat pentru reprezentarea intereselor pe dosarul contravențional, precum și onorariul în mărime de 3500 lei achitat pentru reprezentarea intereselor pe acest caz.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Buiusoc Natalia, reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan și s-a menșinat hotărârea din 29 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că instanța de fond corect a stabilit că, la materialele cauzei nu a fost prezentat nici un act care ar justifica activitatea avocatului Balmuș Ștefan în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bîtcă Alexandru împotriva Nataliei Busuioc cu privire la încasarea sumei, or, la materialele cauzei lipsește raportul de activitate pentru cheltuielile suportate pe cauza civilă menționată.

În această ordine de idei afirmațiile apelantului precum că a anexat la materialele cauzei bonurile de plată care certifică implicarea avocatului în activități de acordare a asistenței juridice în cauzele nr. XXXXX, XXXXX (curtea de apel) și pe cauza contravențională nr. XXXXX, instanța de apel a considerat

că urmează a fi respinse, deoarece prezentarea unor bonuri de plată în care nu este indicat numărul contractului de asistență juridică, nu poate constitui un temei rezonabil ca instanța să constate că bonurile de plată au fost eliberate anume în urma acordării asistenței juridice pe cauzele enumerate.

Astfel, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie rezonabile și necesare, or, avocatul Balmuș Ștefan nu a prezentat nici un raport de activitate, iar actul de predare primire este o expunere a anexei nr. 3 anexată la cererea de chemare în judecată. (f.d.15)

Totodată, instanța de apel a notat că, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bîtcă Alexandru către Natalia Busuioc cu privire la încasarea sumei (f.d.60-64), a fost examinată atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel în procedura cererilor cu valoare redusă, iar, avocatul Ștefan Balmuș nu a prezentat nici o probă precum că a reprezentat interesele Nataliei Busuioc sau care ar fi fost contribuția acestuia în cauza dată.

Cu referire la cerința Nataliei Busuioc privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru examinarea cauzei contravenționale, instanța de apel a conchis că, atât Codul contravențional, cât și Codul de procedură penală, prevede repararea cheltuielilor de judecată din contul contravenientului/condamnatului dacă acesta a fost sancționat.

La 12 iulie 2021, Natalia Busuioc, reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Mai mult ca atât, a invocat hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 19 iunie 2003 pentru controlul constituționalității Legii nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 18 mai 2021, prin urmare, cererea de recurs declarată la 12 iulie 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 29 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de

procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Natalia Busuioc, reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Natalia Busuioc, reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru